

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“), sa predkladá na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2022.

V návrhu zákona sa zohľadňujú odporúčania schengenskej hodnotiacej komisie z hodnotenia Slovenskej republiky v roku 2019, týkajúce sa oblasti návratov štátnych príslušníkov tretích krajín z územia Slovenskej republiky. V rámci schengenského hodnotenia boli Slovenskej republike vytýkané konkrétne postupy aplikované v súčasnej praxi, ktorých zmenu považuje schengenská hodnotiacia komisia za nevyhnutnú, pričom povinne zaviazala Slovenskú republiku odstrániť vytýkané nedostatky. Na základe uvedeného sa najmä:

- rozširuje sa definícia nežiaducich osôb,
- nanovo sa upravuje začiatok plynutia lehoty zákazu vstupu, a to aj pre občanov Únie a ich rodinných príslušníkov,
- dopĺňa sa možnosť vyhotoviť záznam v Schengenskom informačnom systéme aj o rodinnom príslušníkovi občana Únie,
- upravujú ustanovenia o administratívnom vyhostení a zaistení.

V súlade s aplikačnou praxou sa najmä:

- ustanovuje príslušnosť ministerstva vnútra na uznávanie cestovných dokladov iných štátov sveta,
- ukladá povinnosť štátnym príslušníkom tretích krajín preukázať sa pri vycestovaní z územia Slovenskej republiky platným cestovným dokladom rovnako ako pri vstupe na naše územie; v opačnom prípade bude policajný útvar oprávnený vycestovanie zamietnuť,
- navrhuje nový dôvod na zamietnutie žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel podnikania,
- umožní štátnemu príslušníkovi pri podaní žiadosti o obnovenie prechodného pobytu na účel podnikania uhradiť do 10 dní nedoplatky a pohľadávky zo svojho podnikania, ak ich neuhradil dovtedy, inak sa žiadosť zamietne,
- vzhľadom na vývoj pandemickej situácie upravujú prechodné ustanovenia súvisiace s ochorením Covid-19.

V čl. II. sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch, kde sa v položke 24 zvyšuje hodnota správneho poplatku za vydanie dokladu o pobyte o poplatok za doručenie dokladu o pobyte na adresu žiadateľa (plus 3 eurá), čím sa zníži administratívna záťaž policajných útvarov ako aj žiadateľov o vydanie dokladu. Taktiež sa zjednocuje forma výberu správnych poplatkov zastupiteľskými úradmi Slovenskej republiky v zahraničí s formou výberu správnych poplatkov na území Slovenskej republiky tak, aby mohli zastupiteľské úrady Slovenskej republiky v zahraničí vyberať správne poplatky aj platobnou kartou.

V čl. III sa zosúladí zákon o službách zamestnanosti so zákonom o pobyte cudzincov.

Návrh zákona bude mať pozitívny vplyv na rozpočet verejnej správy, pozitívny aj negatívny vplyv na podnikateľské prostredie, pozitívny aj negatívny vplyv na služby

verejnej správy pre občana, nebude mať sociálne vplyvy, vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, životné prostredie a informatizáciu.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi ústavného súdu, s inými zákonmi a medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

K článku I (zákon o pobyte cudzincov)

K bodom 1, 2, 30, 33 až 35, 40 a 41 (§ 2 ods. 8, odkaz 11, § 82 ods. 9, § 83 ods. 3 písm. g) až i), § 87 ods. 3 prvá a druhá veta, § 87 ods. 12 a 13)

Navrhovaná úprava nadväzuje na článok 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2018/1860 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému (SIS) v oblasti hraničných kontrol, o zmene Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, a o zmene a zrušení nariadenia (ES) č. 1987/2006. Nariadenie zavádza povinnosť pre členské štáty zasielať do Schengenského informačného systému (SIS) údaje o zrealizovaných návratoch. Z tohto dôvodu je potrebné zaviesť takúto evidenciu na národnej úrovni a rozšíriť rozsah definície nežiaducej osoby o ďalšiu kategóriu osôb vyplývajúcu z tohto nariadenia.

Zároveň je potrebné v súvislosti s predmetným nariadením upraviť začiatok plynutia lehoty zákazu vstupu. Dopĺňa sa možnosť plynutia začiatku lehoty zákazu vstupu momentom vykonania rozhodnutia o zákaze vstupu na vonkajšej hranici, a v prípade vycestovania cez vonkajšiu hranicu schengenského priestoru bude začiatok lehoty zákazu vstupu spojený s vycestovaním cez vonkajšiu hranicu, ktoréhokoľvek členského štátu smerom do tretej krajiny.

Navrhovanou zmenou § 83 ods. 3 sa rozširuje okruh dôvodov na vyradenie štátneho príslušníka tretej krajiny z evidencie nežiaducich osôb. Vzhľadom na skutočnosť, že záznam v schengenskom informačnom systéme zostáva v platnosti dovtedy, kým štátny príslušník tretej krajiny, ktorý bol administratívne vyhostený, neopustí územie členských štátov, bolo potrebné zadefinovať nový dôvod na vyradenie štátneho príslušníka tretej krajiny aj z národnej evidencie nežiaducich osôb.

Zároveň sa do § 87 navrhuje doplniť obdobné ustanovenie v súvislosti so začiatkom plynutia lehoty zákazu vstupu pre občanov Únie a ich rodinných príslušníkov.

Navrhovaná úprava § 87 ods. 3 nadväzuje na článok 26 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2018/1861 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému (SIS) v oblasti hraničných kontrol, o zmene Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, a o zmene a zrušení nariadenia (ES) č. 1987/2006. V súlade s predmetným nariadením môžu členské štáty vyhotoviť o rodinnom príslušníkovi občana Únie záznam aj v schengenskom informačnom systéme. Z tohto dôvodu sa rozširuje rozsah vkladania zápisov do Schengenského informačného systému (SIS).

K bodu 3 (§ 5 ods. 3)

Navrhovaná úprava nadväzuje na čl. 4 rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1105/2011/EÚ o zozname cestovných dokladov, ktoré oprávňujú držiteľa na prekročenie vonkajších hraníc a do ktorých možno vyznačiť vízum, a o vytvorení mechanizmu na vytváranie tohto zoznamu.

Hlavným cieľom takéhoto zoznamu je zabezpečiť, aby orgány členských štátov zaoberajúce sa vybavovaním žiadostí o udelenie víza a kontrolou hraníc mali k dispozícii presné informácie o cestovných dokladoch predkladaných štátnymi príslušníkmi tretích krajín. Takéto informácie na jednej strane umožňujú orgánom hraničnej kontroly overiť, či bol určitý cestovný doklad uznaný na prekračovanie vonkajších hraníc podľa Kódexu schengenských hraníc a na strane druhej umožňujú konzulárnym pracovníkom overiť, či členské štáty uznávajú určitý cestovný doklad na účely vlepenia vízovej nálepky. Členské štáty majú oznámiť svoje stanovisko v súvislosti so všetkými cestovnými dokladmi a majú sa usilovať harmonizovať svoje stanoviská v súvislosti s rôznymi druhmi cestovných dokladov.

V Slovenskej republike nie je do súčasnosti v právnych predpisoch jednoznačne stanovené, ktorý ústredný orgán štátnej správy je príslušný na uznanie cestovných dokladov

iných štátov sveta. Doplnením zákona o takéto ustanovenie sa jednoznačne špecifikuje, že takýmto orgánom je v Slovenskej republike ministerstvo vnútra.

K bodu 4 (§ 6 ods. 5 a 6)

Pravidlá, ktorými sa spravuje hraničná kontrola osôb, ktoré prekračujú vonkajšie hranice členských štátov Únie, sú upravené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) v platnom znení.

Kódex schengenských hraníc v § 6 ods. 1 upravuje podmienky pre vstup štátnych príslušníkov tretej krajiny na územie členských štátov, pričom jednou z týchto podmienok je, aby štátni príslušníci tretej krajiny mali platný cestovný doklad, ktorý jeho držiteľ a oprávňuje prekročiť vonkajšiu hranicu.

Pokiaľ však ide o výstup štátnych príslušníkov tretej krajiny z územia členských štátov, Kódex schengenských hraníc tu nestanovuje žiadne podmienky, no na druhej strane v čl. 8 ods. 3 upravuje spôsob dôkladnej kontroly, ktorej sú povinní podrobiť sa štátni príslušníci tretej krajiny na vstupe aj výstupe. Obligatórnym prvkom dôkladnej kontroly na výstupe je aj overenie pravosti a platnosti cestovného dokladu na prekročenie hranice, a to aj nahliadnutím do príslušných databáz.

Cieľom návrhu je uložiť štátnym príslušníkom tretej krajiny povinnosť mať aj pri vycestovaní z územia Slovenskej republiky cez vonkajšiu hranicu platný cestovný doklad a oprávniť policajný útvar zamietnuť vycestovať, ak sa štátny príslušník tretej krajiny nepreukáže platným cestovným dokladom.

Táto povinnosť však nebude platiť v prípade, že štátny príslušník tretej krajiny je administratívne vyhostený z územia Slovenskej republiky. Nebude sa tiež uplatňovať v prípade trvalého návratu štátneho príslušníka tretej krajiny do krajiny jeho pôvodu, to znamená do krajiny, ktorej je občanom alebo v ktorej má pobyt a do krajiny, cez ktorú tranzitoval. Rovnako sa toto ustanovenie neuplatní v prípade, že sa štátny príslušník tretej krajiny rozhodne dobrovoľne natrvalo vrátiť do ktorejkoľvek inej krajiny, ktorá ho prijme.

K bodu 5 (§ 10 ods. 6)

Odkaz na osobitný predpis sa stal neaktuálnym.

K bodu 6 (§ 23 ods. 6 písm. c))

V súvislosti s používaným pojmom medzinárodná hromadná doprava sa vypúšťa z tohto pojmu slovo „hromadná“, aby nevznikali pochybnosti, že tento pojem zahŕňa tak medzinárodnú osobnú dopravu ako aj medzinárodnú nákladnú dopravu pri jednotlivých druhoch dopravy.

K bodom 7 a 22 až 24 (§ 31 ods. 3 prvá a tretia veta, § 44 ods. 1 písm. e až g))

Navrhovaná zmena rozširuje okruh štátnych príslušníkov tretích krajín oprávnených podať žiadosť o udelenie prechodného alebo trvalého pobytu na policajnom útvare o odídencom z Ukrajiny, ktorým bolo na území Slovenskej republiky poskytnuté dočasné útočisko. Zároveň sa ustanovuje, že na území Slovenskej republiky bude môcť zotrvať každý štátny príslušník tretej krajiny až do rozhodnutia o žiadosti o udelenie prechodného pobytu za podmienky, že žiadosť podá úplnú, teda takáto úprava sa nebude vzťahovať iba na vybrané prechodné pobyty.

K bodu 8 (§ 31 ods. 6)

V súvislosti s potrebami aplikačnej praxe sa navrhuje doplniť ustanovenie o zmene účelu pobytu, pretože sa vyskytujú situácie, kedy štátny príslušník tretích krajín účelovo menia účel prechodného pobytu zo zamestnania na prechodný pobyt na účel podnikania. Fakticky však naďalej vykonávajú závislú prácu. Z tohto dôvodu štátny príslušník tretej

krajiny, ktorý má udelený prechodný pobyt na účel zamestnania, bude môcť požiadať o zmenu účelu pobytu na účel podnikania až po uplynutí jedného roka odo dňa udelenia prechodného pobytu na účel zamestnania.

K bodu 9 (§ 32 ods. 2 písm. a))

Do ustanovenia upravujúceho účel prechodného pobytu sa dopĺňa register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci z dôvodu, že podľa § 2 ods. 2, 4 a 5 zákona č. 272/2015 Z. z. do registra právnických osôb (RPO) sa zapisujú údaje o právnickej osobe, fyzickej osobe – podnikateľovi, podniku zahraničnej osoby a o organizačnej zložke podniku zahraničnej osoby, orgáne verejnej moci, odštepnom závode atď.

K bodu 10 (§ 32 ods. 4)

Navrhovaná zmena znižuje administratívnu záťaž pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí žiadajú o udelenie prechodného pobytu na účel štúdia. V súlade s potrebami aplikačnej praxe budú môcť policajné útvary v konaní o udelenie prechodného pobytu na účel štúdia akceptovať doklad potvrdzujúci účel pobytu starší ako 90 dní.

K bodu 11 (§ 33 ods. 3, § 34 ods. 4, § 38 ods. 10, § 40 ods. 6)

Vzhľadom na to, že policajné útvary komunikujú s úradmi práce a ústredím práce elektronicky, je potrebné do príslušných ustanovení doplniť možnosť elektronického vyžiadania potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta. Zároveň sa upravuje písomná forma na listinnú, nakoľko písomnou formou je aj elektronická forma.

K bodu 12 (§ 33 ods. 6 písm. j))

Z dôvodu potreby reagovať na konanie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí obchádzajú ustanovenia zákona o pobyte cudzincov v súvislosti so žiadosťou o obnovenie prechodného pobytu na účel podnikania, sa navrhuje nový dôvod na zamietnutie žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel podnikania.

Podmienkou na obnovenie prechodného pobytu na účel podnikania je aj podmienka dosiahnutia zisku po zdanení podľa § 34 ods. 7 zákona o pobyte cudzincov. Niektorí štátni príslušníci tretích krajín, ktorí túto zákonnú podmienku zo subjektívnych dôvodov nedokážu splniť, túto požiadavku vedome obchádzajú tak, že namiesto žiadosti o obnovenie prechodného pobytu žiadajú o udelenie nového prechodného pobytu na účel podnikania. Konajú tak z dôvodu, že pri podaní novej žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel podnikania podmienka dosiahnutia zisku po zdanení nie je. Týmto spôsobom sa tak vyhnú nutnosti posudzovania zisku obchodnej spoločnej a platenia daní.

Z tohto dôvodu navrhovaná úprava umožní policajnému útvaru takúto účelovú žiadosť o udelenie prechodného pobytu na účel podnikania zamietnuť. Urobí tak v prípade, keď štátny príslušník tretej krajiny, ktorý mal udelený prechodný pobyt na účel podnikania, požiada o udelenie nového prechodného pobytu na účel podnikania po tom, ako jeho predchádzajúci pobyt zanikol z dôvodu podľa § 35 písm. b) alebo c) zákona o pobyte cudzincov a obchodná spoločnosť alebo družstvo, v mene ktorého koná alebo konal, nedosiahla zisk po zdanení podľa § 34 ods. 7 zákona o pobyte cudzincov.

V prípade prečíslovania písmen ide o legislatívno–technickú úpravu súvisiacu s vložením nového písmena j) do § 33 ods. 6.

K bodu 13 (§ 33 ods. 9 prvá veta, § 34. ods. 17 a § 48 ods. 3 prvá veta)

Rozširuje sa možnosť oznámiť udelenie pobytu štátnemu príslušníkovi tretej krajiny aj o elektronickú formu. Zároveň sa upravuje písomná forma na listinnú, nakoľko písomnou formou je aj elektronická forma.

K bodom 14 a 45 (§ 33 ods. 9 druhá veta, § 48 ods. 3 druhá veta, § 115 ods. 1 a 10, § 125 ods. 10 úvodná veta)

Upravuje sa písomná forma na listinnú, nakoľko písomnou formou je aj elektronická forma.

K bodom 15, 25, 26 a 5 (§ 34 ods. 3, § 62 ods. 2 písm. c) a § 71 ods. 9)

V súvislosti s digitalizáciou úkonov žiadateľa nebudú musieť k žiadosti o udelenie pobytu predložiť dve fotografie, nakoľko policajný útvar vyhotovuje digitálnu fotografiu žiadateľa. Z tohto dôvodu postačuje, ak žiadateľ predloží jednu fotografiu, ktorá sa prikladá k žiadosti o pobyt.

K bodom 16 až 18 (§ 34 ods. 3 písm. d) štvrtý až šiesty bod)

Navrhovanou úpravou sa zjednocujú výnimky z povinnosti štátneho príslušníka tretej krajiny preukazovať zabezpečenie ubytovania na území Slovenskej republiky. Rovnako ako v prípade oslobodenia od povinnosti mať zabezpečené ubytovanie v prípade vodičov medzinárodnej dopravy v konaní o udelení prechodného pobytu na účel zamestnania, sa pre túto skupinu štátnych príslušníkov tretích krajín zavádza rovnaké oslobodenie v konaní o žiadosti o obnovenie prechodného pobytu na účel zamestnania. V štvrtom a piatom bode ide o legislatívno-technickú úpravu.

K bodu 19 (§ 34 ods. 5)

Navrhovaná právna úprava pozitívnym spôsobom upravuje súčasný právny stav pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí žiadajú o obnovenie prechodného pobytu na účel podnikania. V prípadoch, kedy štátny príslušník tretej krajiny v momente podania žiadosti o obnovenie prechodného pobytu na účel podnikania má evidované nedoplatky a pohľadávky v intenciách § 34 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov, navrhovaná právna úprava poskytne štátnemu príslušníkovi tretej krajiny 10 dní od podania žiadosti na to, aby tieto nedoplatky a pohľadávky uhradil.

Navrhovanou právnou úpravou sa vychádza v ústrety tým štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí z určitých dôvodov nemali vedomosť o nedoplatkoch a pohľadávkach voči svojej osobe, alebo tým, ktorí z objektívnych dôvodov ku dňu podania žiadosti nevedeli tieto nedoplatky a pohľadávky uhradiť. V prípade, ak štátni príslušníci tretích krajín tieto nedoplatky a pohľadávky uhradia do 10 dní od podania žiadosti o obnovenie prechodného pobytu na účel podnikania, nebude táto skutočnosť dôvodom na zamietnutie žiadosti o obnovenie prechodného pobytu.

K bodom 20 a 47 (§ 34 ods. 11, § 115 ods. 8 a 9)

Navrhovanou úpravou sa zosúladí terminológia so zákonom č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok). Zmena terminológie z „Finančný úrad“ na „Daňový úrad“ vyplýva z charakteru subjektu správcu dane.

K bodu 21 (§ 34 ods. 12)

Navrhovaná úprava vyplýva z aplikačnej praxe, kedy policajný útvar v priebehu konania o žiadosti o obnovenie prechodného pobytu zistí, že štátny príslušník tretej krajiny sa nezdržoval na území Slovenskej republiky viac ako polovicu času udeleného prechodného pobytu v kalendárnom roku. Z dôvodu predchádzania týmto situáciám sa ustanovenie dopĺňa o tento dôvod na zamietnutie žiadosti o obnovenie prechodného pobytu.

K bodom 27, 28, 31, 32, 37 až 39, 42 a 44 (§ 77 ods. 1 prvá veta a posledná veta, § 83 ods. 1 druhá veta, § 83 ods. 2 úvodná veta, § 83 ods. 10, § 86 ods. 1 pís. a) až c), § 88 ods. 2, § 111 ods. 8)

Navrhovaná úprava nadväzuje na schengenské hodnotenie návratov z roku 2019 a odporúčania na riešenie nedostatkov zistených v hodnotení Slovenska za rok 2019 o uplatňovaní schengenského *acquis* v oblasti návratu. Podľa doterajšieho znenia policajný útvar v rozhodnutí o administratívnom vyhostení obligátorne uložil zákaz vstupu iba v prípade, ak nebola určená lehota na vycestovanie podľa § 83 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov. Na základe odporúčania schengenskej komisie, aby zákazy vstupu systematicky sprevádzali rozhodnutia o návrate, ktoré neposkytujú lehotu na dobrovoľný odchod, v súlade s čl. 11 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území, sa navrhuje v § 77 ods. 1 vypustenie odkazu na ustanovenie § 83 ods. 2. Súčasne sa navrhuje zrušenie povinnosti policajného útvaru určiť v rozhodnutí o administratívnom vyhostení lehotu na vycestovanie na základe žiadosti štátneho príslušníka tretej krajiny a zrušenie povinnosti policajného útvaru písomne poučiť štátneho príslušníka tretej krajiny o možnosti požiadať o určenie lehoty na vycestovanie ako aj o dôsledkoch nepožiadania o určenie tejto lehoty.

Navrhovanou úpravou § 83 ods. 2 sa transponuje čl. 7 ods. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území. V súlade s predmetným ustanovením môžu členské štáty v osobitných dôvodoch týkajúcich sa rizika úteku alebo rizika pre verejný poriadok, verejnú bezpečnosť alebo národnú bezpečnosť poskytnúť osobe lehotu na vycestovanie kratšiu ako sedem dní.

Navrhovaná zmena, keď policajný útvar bude môcť určiť lehotu kratšiu ako 7 dní sa týka prípadov, kedy z dôvodov uvedených v odseku 2 nie je potrebné určiť v rozhodnutí o administratívnom vyhostení lehotu na vycestovanie viac ako 7 dní. Pôjde predovšetkým o prípady, kedy štátny príslušník tretej krajiny vycestoval z územia Slovenskej republiky cez vonkajšiu hranicu a pri hraničnej kontrole sa zistí, že sa na území Slovenskej republiky zdržiava neoprávnene z dôvodu, že vyčerpal 90 dní v schengenskom priestore.

V prípade, ak sa jednalo o prekročenie 90 dňového obdobia len o niekoľko dní, nie je na mieste určenie zákazu vstupu, a preto je potrebné určiť v rozhodnutí o administratívnom vyhostení lehotu na vycestovanie. A zároveň nie je potrebné, aby táto lehota bola 7 dní a viac.

Navrhovanou úpravou § 83 ods. 10 a § 111 ods. 8 je potrebné zabezpečiť, aby postupy uplatňované na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území Slovenskej republiky a sú držiteľmi platného povolenia na pobyt vydaného iným členským štátom, spĺňali ustanovenia čl. 6 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území, najmä pokiaľ ide o požiadavku okamžitého návratu do tohto členského štátu pred vydaním rozhodnutia o administratívnom vyhostení. Z tohto dôvodu sa navrhuje povinnosť pre policajný útvar písomne poučiť štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má na území iného členského štátu udelený pobyt a ktorý sa na území Slovenskej republiky zdržiava neoprávnene o tom, že je povinný bezodkladne, najneskôr do 24 hodín opustiť územie Slovenskej republiky. Administratívne vyhostenie takejto osoby bude možné len v prípade nesplnenia tejto povinnosti.

Navrhovaná úprava § 88 ods. 2 v súlade s čl. 3 ods. 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území zavádza ďalšie situácie, ktoré je nutné vyhodnotiť ako riziko úteku štátneho príslušníka tretej krajiny. Týmto sa reflektuje na požiadavky Európskej únie o výraznejšiu konkretizáciu situácií, kedy je možné hovoriť o riziku úteku u štátneho príslušníka tretej krajiny v súvislosti s jeho zaistením podľa zákona o pobyte cudzincov.

K bodu 29 (§ 82 ods. 6)

V súvislosti s potrebami aplikačnej praxe sa navrhuje doplnenie tohto ustanovenia, nakoľko sa vyskytujú prípady, kedy sa osoba preukáže pravým dokladom, no je preukázateľné, alebo je vopred známa informácia, že tento doklad osoba získala podvodným spôsobom (napr. zaplatila za vystavenie dokladu, na ktorý nemala právny nárok osobe, ktorá jeho vystavením prekročila svoje právomoci).

K bodu 43 (§ 111 ods. 1 písm. r))

Navrhovaná úprava vyplýva z aplikačnej praxe, kedy cudzinci na policajný útvar neodovzdajú neplatné doklady, ktorých sú držiteľmi po skončení ich platnosti. Aby nedochádzalo k situáciám, že cudzinec neodovzdá neplatný doklad alebo ho odovzdá oneskorene, navrhuje sa splnenie tejto povinnosti limitovať slovnou lehotou „bezodkladne“. Súčasne sa dopĺňa možnosť odovzdať neplatný doklad aj na zastupiteľskom úrade.

K bodu 46 (§ 115 ods. 5 písm. a))

Vzhľadom na zavedenie národných víz v záujme Slovenskej republiky na účel zamestnania vysokokvalifikovaných štátnych príslušníkov tretích krajín a vybraných skupín štátnych príslušníkov tretích krajín sa precizuje toto ustanovenie. Navrhuje sa rozšírenie povinnosti zamestnávateľov oznámiť do troch pracovných dní policajnému útvaru nenastúpenie štátneho príslušníka tretej krajiny do zamestnania, ktorému bolo udelené národné vízum podľa § 15 ods. 1 písm. d) v súvislosti so zamestnaním na území SR.

K bodu 48 (§ 120 ods. 1)

Rozširuje sa výpočet právnych úkonov, ktoré je nie je potrebné vykonať výlučne v listinnej podobe.

K bodu 49

Na základe poznatkov z aplikačnej praxe sa ustanovuje, že čestné vyhlásenie nemusí byť osvedčené, ak ho cudzinec podpíše na policajnom útvare.

K bodu 50 (§ 129 ods. 2 písm. a)

Navrhovanou úpravou sa dopĺňajú kontaktné údaje štátneho príslušníka tretej krajiny z dôvodu možnosti zasielania informačných správ týkajúcich sa oznámenia o udelení pobytu a zároveň pre zasielanie informácií týkajúcich sa výroby dokladu o pobyte a jeho doručenia na adresu.

K bodom 51 až 54 (§ 131i ods. 1, 2, 5 až 8, 9, 10 a 11, § 131k ods. 1 prvá veta)

Vzhľadom na zlepšenie pandemickej situácie súvisiacej s ochorením COVID-19 a zrušenie takmer všetkých obmedzení sa navrhuje úprava prechodných ustanovení súvisiacich s krízovou situáciou spôsobenou ochorením COVID-19 tak, že sa upravuje ich časová platnosť.

Navrhuje sa, aby ustanovenie § 131i ods. 1 a ods. 2 predĺžilo platnosť príslušných pobytov len do 31.1.2023 a zároveň sa ustanovenie § 131k ods. 1 zákona o pobyte cudzincov nebudú vzťahovať na štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorého žiadosť o obnovenie prechodného pobytu bola zamietnutá. To znamená, že prechodný pobyt takéhoto štátneho príslušníka tretej krajiny zaniká právoplatným rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o obnovenie prechodného pobytu.

K bodu 55 (§ 131l)

Navrhuje sa nové prechodné ustanovenie v súvislosti s konaniami, ktoré boli začaté do 31.12.2022. Tieto sa dokončia podľa predpisov účinných do 31.12.2022 s výnimkou tých konaní, v ktorých je nová právna úprava pre osobu priaznivejšia.

K článku II (zákon o správnych poplatkoch)

K bodu 1

Cieľom navrhovanej právnej úpravy je, na základe poznatkov aplikačnej praxe, umožniť zastupiteľským úradom Slovenskej republiky v zahraničí vyberať správne poplatky aj platobnou kartou. Podľa § 7 ods. 7 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov zastupiteľské úrady Slovenskej republiky v zahraničí vyberajú poplatky v hotovosti, prevodom z účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky alebo poštovým poukazom, čo však nezohľadňuje vývoj a trendy v platobnom styku bežné v cudzích štátoch. Navrhuje sa teda zjednotiť forma výberu správnych poplatkov zastupiteľskými úradmi Slovenskej republiky v zahraničí s formou výberu správnych poplatkov na území Slovenskej republiky podľa § 7 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

K bodu 2

Navrhovanou úpravou sa zvyšuje správny poplatok za vydanie dokladu o pobyte z dôvodu, že tento bude po jeho vyhotovení zasielaný na adresu žiadateľa.

K bodom 3 až 7

V súvislosti s bodom 1 sa vypúšťa doterajšia právna úprava zasielania dokladu o pobyte na adresu v Slovenskej republike a zároveň sa aktualizuje oslobodenie k položke 24.

K čl. III

K bodu 1

Ide o úpravu časovej platnosti potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, ktoré zodpovedá vysokokvalifikovanému zamestnaniu, potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta a povolenia na zamestnanie v nadväznosti na úpravu § 131i zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

K bodu 2

V súvislosti s používaným pojmom medzinárodná hromadná doprava sa vypúšťa z tohto pojmu slovo „hromadná“, aby nevznikali pochybnosti, že tento pojem zahŕňa tak medzinárodnú osobnú dopravu ako aj medzinárodnú nákladnú dopravu pri jednotlivých druhoch dopravy.

K čl. IV

Vzhľadom na potrebnú legisvakanciu sa účinnosť zákona navrhuje od 1. januára 2023.